Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000141

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-04-2025

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №962 від 03.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сауляк Надія Іванівна
2. Nadiya I. Saulyak

Кваліфікація: 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5164-1105

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-05-2025

Спеціальність за освітою: мікробіологія

Місце роботи здобувача: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: Овідіопольська дорога, 3, Одеса, 65036, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 74.844.04

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: Овідіопольська дорога, 3, Одеса, 65036, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ НА СТІЙКІСТЬ ДО ЛИСТОСТЕБЛОВИХ ХВОРОБ
2. Study of the Initial Material of Winter Soft Wheat for Breeding Resistance to Foliar–Stem Diseases

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук зі спеціальності 06.01.05 – селекція і насінництво (Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина). Селекціійно-генетиичний інститут – Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення, Одеса, 2025 р. У дисертаційній роботі представлено результати досліджень вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої для селекції на стійкість до листостеблових хвороб та ідентифікація ефективних джерел стійкості для селекції на цю ознаку. Вперше в умовах півдня України розширено відомості про наявність у степовій зоні носіїв ефективних генів стійкості до місцевих популяцій листостеблових хвороб. Удосконалено методичні підходи до ідентифікації генотипів пшениці м'якої озимої, стійких до іржастих хвороб та борошнистої роси. Для підвищення ефективності роботи щодо оцінки та добору генотипів з груповою стійкістю запропоновано використання спеціально створених комплексних інфекційних фонів хвороб, що досліджувалися. Набули

подальшого розвитку дослідження генетичної складової ознаки стійкості пшениці м'якої озимої до листостеблових хвороб на гібридах, від схрещувань батьків з різними генетичними механізмами контролю стійкості

2. Dissertation for the degree of Candidate of Agricultural Sciences, specialty 06.01.05 – Breeding and Seed Production (H Agricultural, Forestry, Fisheries, and Veterinary Sciences). Plant Breeding & Genetics Institute - National Center of Seed and Cultivar Investigation, Odesa, 2025. The dissertation presents the results of studies on the initial material of winter soft wheat for breeding resistance to foliar and stem diseases and identifying effective resistance sources for selection. For the first time, under the conditions of southern Ukraine, information has been expanded regarding the presence of effective resistance gene carriers in the steppe zone against local populations of foliar and stem diseases. Methodological approaches for identifying winter soft wheat genotypes resistant to rust diseases and powdery mildew have been improved. To enhance the efficiency of assessing and selecting genotypes with complex resistance, the use of specially created complex infectious disease backgrounds under study has been proposed. The research on the genetic component of winter soft wheat resistance to foliar and stem diseases has been further developed using hybrids derived from crosses between parents with different genetic mechanisms of resistance control.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Babayants O. V., Babayants L. T., Traskovetskaya V. A., Gorash A. F., Saulyak N. I. et al. Race composition of Blumeria graminis (DC) Speer f. sp. tritici in the South of Ukraine and effectiveness of Pm-genes in 2004–2013. Cereal Research Communications. 2015. Vol. 43, No. 3. P. 449–458. doi: 10.1556/0806.43.2015.011.
- Бабаянц О. В., Сауляк Н. І., Бабаянц Л. Т. та інші. Новий вихідний матеріал для селекції пшениці (Triticum aestivum L.) на групову стійкість до фітопатогенів. Збірник наукових праць СГІ–НЦНС. 2016. Вип. 28 (68). С. 68–75.
- Сауляк Н. І., Терновий К. П., Бабаянц О. В. та інші. Ефективність генів стійкості пшениці (Triticum aestivum L.) до Puccinia graminis Pers. f. sp. tritici Erikss et Henn в умовах України. Збірник наукових праць СГІ–НЦНС. 2017. Вип. 30 (70). С. 61–69.
- Сауляк Н. І., Трасковецька В. А., Васильєв О. А. та інші. Стійкість сортів пшениці м'якої озимої проти збудників основних листостеблових хвороб в умовах Півдня України. Plant Varieties Studying and Protection. 2024. Vol. 20, No. 2. С. 84–89. doi: 10.21498/2518-1017.20.2.2024.304104.
- Трасковецька В. А., Сауляк Н. І., Терновий К. П. та інші. Ефективність генів стійкості пшениці (Triticum aestivum L.) до збудника борошнистої роси Blumeria graminis (DC) Speer f. sp. tritici у Степу України. Збірник наукових праць СГІ–НЦНС. 2018. Вип. 31 (71). С. 45–58.

Наукова (науково-технічна) продукція: сорти рослин; методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U000665, 0121U107976

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабаянц Ольга Вадимівна
2. Olga V. Babayants

Кваліфікація: д. б. н., старший науковий співробітник, 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2045-4857

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: Овідіопольська дорога, 3, Одеса, 65036, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович
2. Yurii O. Lavrynenko

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, акад., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9442-8793

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 44844104

Місцезнаходження: вул. Маяцька дорога, 24, смт. Хлібодарське, Біляївський р-н., 67667, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуменюк Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Humenyuk

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.д., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3246-2907

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., 08853, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Рябовол Людмила Олегівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Рябовол Людмила Олегівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Яценко Вячеслав Васильовичч
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна